

Olsztyn, 31 marca 2020 r.

**WOJEWODA
WARMIŃKO-MAZURSKI
10-575 OLSZTYN
Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 7/9
PS-VI.431.2.3.2020.AB**

**Pani
Barbara Sulima
Dyrektor
Domu Nr 1 im. Janusza Korczaka
w Olecku**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.158.2020 z dnia 20 lutego 2020 r. /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Agnieszka Brzozowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
 2. Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu Nr 1 im. Janusza Korczaka w Olecku, ul. Gołdapska 18A/1, 19-400 Olecko. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 09 marca 2020 r. i zakończono w dniu 10 marca 2020 r.

Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/ Dom/ Jednostka/ kontrolowana Jednostka - co oznacza: Dom Nr 1 im. Janusza Korczaka w Olecku,
2. Centrum - co oznacza: Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku,
3. Dyrektor/ Dyrektor Centrum - co oznacza: Dyrektora Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku, panią Barbarę Sulima,
4. pracownicy pedagogiczni - co oznacza: wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy,
5. pracownicy niepedagogiczni - co oznacza: osoby zatrudnione w Centrum do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy,

6. Regulamin Placówki/Regulamin - co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Domu Nr 1 im. Janusza Korczaka w Olecku.*
7. Regulamin Centrum - co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku.*

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Placówkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Barbary Sulima - Dyrektora Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku, które zapewnia kontrolowanej Jednostce obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę akt osobowych pracowników oraz wyjaśnienia i informacje przekazane przez Dyrektora, a także rozmowy przeprowadzone z wychowankami i pracownikami pedagogicznymi.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

Ustalenia z kontroli

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest publiczną, całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Powiat Olecki, przeznaczoną dla 10 wychowanków.

W okresie objętym kontrolą szczegółową organizację oraz zasady funkcjonowania Placówki, w tym zadania wychowawców, określał *Regulamin Organizacyjny Domu Nr 1 im. Janusza Korczaka w Olecku*, przyjęty Uchwałą nr 296/2018 Zarządu Powiatu w Olecku z dnia 28 czerwca 2018 r./**akta kontroli str. 2-18**/.

Szczegółowy podział zadań i kompetencji pracowników zatrudnionych w Centrum, w tym. m.in. psychologa, pedagoga, został określony w *Regulaminie Organizacyjnym Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku*, przyjętym Uchwałą nr 62/2015 Zarządu Powiatu w Olecku z dnia 21 października 2015 r. /**akta kontroli str. 19-31**/.

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści powyższych dokumentów.

Zgodnie z przedłożonym do akt kontroli wyciągiem z ewidencji /**akta kontroli str. 32**/, w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych w Domu było umieszczonych dziesięcioro wychowanków. Ustalono, iż jeden z wychowanków przebywał w internacie, drugi zaś w bursie szkolnej.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

W celu zbadania zgodności zatrudnienia Dyrektora oraz pozostałych pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, sprawdzono kwalifikacje kadry zatrudnionej w Jednostce oraz w Centrum, w okresie objętym kontrolą, realizującej zadania na rzecz dzieci przebywających w Placówce.

Zgodnie z przedłożoną informacją, stanowiącą **akta kontroli str. 33-35**, na stanowiskach pedagogicznych, na umowę o pracę, zatrudniano łącznie dziewięć osób, tj.:

- pedagoga –1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- psychologa –1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- starszego pracownika socjalnego – 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- starszego wychowawcę-lidera – 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- starszego wychowawcę – 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- wychowawcę – 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- młodszych wychowawców – 2 etaty, każdy w pełnym wymiarze czasu pracy.

Na stanowiskach pracowników niepedagogicznych /akta kontroli str. 36/ zatrudniano łącznie osiem osób, tj.:

- głównego księgowego - 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- sekretarkę - 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- robotnika do prac ciężkich/kierowcę - 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- samodzielnego referenta administracyjno-gospodarczego - 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- pielęgniarkę - 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- sprzątaczkę - 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- samodzielnego referenta ds. płac i kadr - 1 etat, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- informatyka - na podstawie umowy o świadczenie usług informatycznych w wymiarze 20 godz. miesięcznie.

Stwierdzono, że Dyrektor spełniał wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97 ust. 3 ustawy tj. posiadał odpowiednie wykształcenie, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną, a także aktualne zaświadczenie lekarskie potwierdzające, że jest zdolny do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą.

Pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 ustawy, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie. Ponadto posiadali zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do pracy w Placówce, o czym mowa w art. 98 ust. 3 pkt 4 ww. aktu prawnego.

W aktach osobowych Dyrektora oraz pracowników pedagogicznych znajdowała się także dokumentacja potwierdzająca spełnianie przez nich wymogów, w przypadku Dyrektora określonych w art. 97 ust. 3 pkt 3-5 ustawy, zaś w przypadku pracowników pedagogicznych w art. 98 ust. 3 pkt 1 - 3 ustawy, tj. informacje w zakresie czy dana osoba:

- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Pracownicy niepedagogiczni spełniali obowiązek wynikający z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy tj. posiadali aktualne zaświadczenia lekarskie, potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz zaświadczenia potwierdzające spełnianie wymogu wynikającego z art. 98 ust. 3 pkt 3 ustawy, tj., że nie byli skazani prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, wobec żadnego pracownika Jednostki nie wszczęto postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego /akta kontroli str. 37/.

3. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

Zgodnie z art. 98 ust. 4 ustawy, Dyrektor umożliwiał pracownikom pedagogicznym korzystanie z poradnictwa, które miało na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji, a także przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, poprzez m.in.:

- spotkania kadry pedagogicznej z Dyrektorem kilka razy w roku,
- indywidualne konsultacje wychowawców z pedagogiem i psychologiem,
- indywidualne rozmowy wychowawców z Dyrektorem,
- organizowanie szkoleń w miejscu pracy, a także umożliwienie korzystania z innych szkoleń, mających na celu podnoszenie kompetencji i profilaktykę w zakresie wypalenia zawodowego,
- spotkania wychowawców z Dyrektorem w celu omówienia m.in. oddziaływań wychowawczych, pedagogicznych,
- umożliwienie udziału w wydarzeniach integracyjnych, kulturalnych (wyjazdy do teatru, piknik rekreacyjno-sportowy) / akta kontroli str. 38-39/.

Powyższe znalazło potwierdzenie w indywidualnych rozmowach kontrolujących z pracownikami /akta kontroli str. 40-46/. Wszyscy pracownicy mogli korzystać ze szkoleń organizowanych w Jednostce, jak i poza nią. Wskazywali, iż zawsze mogli liczyć na pomoc Dyrektora, pedagoga, psychologa oraz pracownika socjalnego. Poinformowali ponadto, że praca kadry specjalistycznej w godzinach popołudniowych, pozwala im na szybką konsultację w sytuacjach trudnych i na bieżące rozwiązywanie pojawiających się problemów. Z wypowiedzi wychowawców wynikało, że w każdej sytuacji otrzymywali wsparcie zarówno ze strony Dyrektora, jak i specjalistów.

Ustalono, że kadra pedagogiczna brała udział m. in. w takich szkoleniach jak:

- *Pierwsza pomoc przedmedyczna,*
- *Tworzenie planu pomocy dziecku jako skuteczne narzędzie pracy,*
- *Zrozumieć dziecko z RAD,*
- *Formułowanie planów pomocy dziecku, budowanie programów usamodzielnień, ocen okresowych rodziny i sytuacji dziecka, dylematy związane z dokumentowaniem pracy,*
- *Uzależnienia behawioralne – wychowankowie w cyberświecie,*
- *Zaburzenia osobowości, zachowań i rozwoju dzieci,*
- *Interwencja kryzysowa w szkole, działania na rzecz bezpieczeństwa uczniów w przypadku cyberprzemocy,*
- *Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu,*
- *Współpraca interdyscyplinarna - asystenta ze służbami wspierającymi rodzinę,*
- *Zachowania autodestrukcyjne młodzieży-samookaleczenia, zachowania suicydalne, zaburzenia odżywiania – symptomy i ewentualne rozwiązania,*

- *Autyzm, zespół Aspergera, dzieci z nadpobudliwością psychoruchową, depresja zaburzenia odżywiania. Praca z dzieckiem nadpobudliwym,*
- *Sposoby radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi wśród rodziców, dzieci i młodzieży,*
- *Praca z dzieckiem z rodziny wieloproblemowej. Diagnoza rodziny,*
- *Komunikacja z dzieckiem w kolejnych fazach rozwojowych,*
- *Współczesne zagrożenia zdrowotne dzieci i młodzieży,*
- *Wsparcie psychoedukacyjne dla personelu instytucji pomocy społecznej z elementami superwizji,*
- *Planowanie pracy z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej,*
- *Obsługa klienta roszczeniowego i agresywnego,*
- *Praca z rodziną z problemami uzależnienia. Praca z rodziną z problemem przemocy /akta kontroli str. 33-35, 47/.*

4. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził w dniu 09 marca 2020 r. rozmowy kierowane z pięciorgiem wychowanków na temat jakości udzielanego im wsparcia oraz sprawowanej opieki **/akta kontroli str. 48-52/**. Rozmowy podjęto z dziećmi przebywającymi w Placówce w dacie przeprowadzania czynności kontrolnych, które wyraziły na to zgodę.

Podczas indywidualnych rozmów z kontrolującymi wszyscy wychowankowie pozytywnie wypowiadali się o Dyrektorze oraz wychowawcach i specjalistach pracujących w Placówce. Zgodnie potwierdzili, że wyżej wymienione osoby okazywały im zainteresowanie, pomagały w rozwiązywaniu zaistniałych problemów i udzielały niezbędnego wsparcia w każdej sytuacji. Wskazali, że nie było takiego zdarzenia, aby zwracając się z prośbą o pomoc do wychowawcy, pedagoga, psychologa, czy też Dyrektora, nie otrzymali jej. Wychowankowie poinformowali kontrolujących, iż mają wpływ na wybór odzieży oraz posiłków. Nie wnieśli uwag do jakości opieki sprawowanej w kontrolowanej Jednostce.

5. Uwagi i wnioski

Biorąc pod uwagę pozytywne wyniki kontroli oraz opinie wychowanków Placówki na temat jakości sprawowanej opieki oraz opinie pracowników w zakresie udzielanego im wsparcia oraz możliwości skorzystania z poradnictwa, rekomenduje się dalsze utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług. Na szczególną uwagę zasługuje przyjęte w Centrum rozwiązanie, polegające na pracy pedagoga i psychologa w godzinach popołudniowych, co umożliwi rozwiązywanie sytuacji trudnych w Placówce na bieżąco i pozwala na uniknięcie nawarstwiania się problemów opiekuńczo-wychowawczych w kontrolowanej Jednostce. Na powyższe, w rozmowach z kontrolującymi, wskazywali także wychowawcy. Powyższe sprzyja tworzeniu przyjaznej atmosfery, a tym samym pozwala na zapewnienie stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa dzieciom. Duże znaczenie ma również fakt, iż Dyrektor jest dostępny zarówno dla wychowanków, jak i pracowników.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Joanna Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Agnieszka Brzozowska – główny specjalista
Katarzyna Stefanowska – główny specjalista

